UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Primum Crimen. Conspiratio cum occisione conjugis sint Adulterio. parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Visual Library

cretalibus; ſed eſt temporale. Finitur enim finita Adoptione.

7. Tertiam ſpeciem approbavit Eccleſia, tacitè, & ex antiqua conſuetudine, nam cæterùm id expreſsè non reperitur in Jure Canonico.

a Sanc. l. 1. d. 63. n. 29
b Idem ib.
c Perez. d. 3. ſec. 4. nu. 4.

8. Ex dictis duæ *a* perſonæ verbi gratia, Titius, & Maria alias inter ſe conjunctæ, ſi ab eodem adoptatæ fuerint, Rurſus Adoptans, & Mater *b* Adoptati, Præterea *c* Adoptans, & filia nata ex filia Adoptiva, hæ, inquam, perſonæ non habent inter ſe cognationem legalem, quia non ſunt in illis tribus ſpeciebus numero tertio numeratis, quas ſolas induxit jus Civile, quaſque approbavit Eccleſia. Quare illæ poterunt inter ſe validum inire matrimonium.

d Tolet. l. 7. c. 4. Pont. l. 7. mat. c. 41.
e Sanch. l. c. 9. Coninch. d. 30. n. 44 Perez. l. c. ſec. 2. Aver. qu. 16. de matr. ſec. 3. Verſ. At vero ubi plures citat.

9. Benigna autem interpretatio quorumdam non eſt hic ſilenda. Nonnulli *d* ſuſtinent hoc impedimentum induci, tum ab Arrogatione, quam explicui numero ſecundo, tum ab Adoptione, quia Eccleſia adnexuit hoc impedimentum abſolutè Adoptioni, at utraque verè Adoptio eſt: Sanchez *e* tamen benignius, aliique putant; ſolam prædictam Arrogationem parere Cognationem, cui Eccleſia conjunxerit impedimentum, quia Matrimonium eſt jus valdè favorabile, unde ejus impedimenta ſunt ſtrictè interpretanda, quæ ſtricta interpretatio tunc, in re, de qua loquimur, fiet, quando nomine Adoptionis, cui ejuſmodi impedimentum adjungitur, intelligetur una illa Adoptio, quæ eſt perfectiſſima, id eſt, Arrogatio, non autem quæcumque. Profectò utramque ſententiam probabilem eſſe, inficiari non poſſum.

10. Inquires. Cognatio hujuſmodi legalis ſuperveniens matrimonio jam contracto, privatne jure petendi, vel reddendi debitum conjugale.

f Sanch. l. c. nu. 19.

Reſpondeo, Nequaquam, *f* quia nulla apparet lex Canonica hanc privationem inducens.

CAPUT VI.

Impedimentum Quintum.

Crimen.

NOn quodvis Crimen, ſed ſolum illud, quod eſt contra fidem Matrimonii, & ex quo timeri poſſit conjugis, ſive viri, ſive fœminæ occiſio, eſt impedimentum dirimens. Quod certè quadruplex eſt.

§. I.

Primum Crimen.

Conſpiratio cum occiſione Conjugis, & ſine Adulterio.

1. SI Titius verbi gratia, qui eſt Bertæ conjux, conſpiraret cum Catharina ad interficiendam Bertam, ſequaturque ex ea conſpiratione ejuſdem Bertæ interfectio, naſcitur impedimentum dirimens inter Titium, & Catharinam. Idem dicendum, ſi Berta conſpiraret cum Cajo verbi gratia, ad occidendum Titium; quia in hoc Canones: tum de occiſione uxoris loquantur, tum de occiſione viri. Ita Sanchez *g* contra paucos. Quare, ut hoc impedimentum enaſcatur, non requiritur ullum affuiſſe adulterium inter Titium, & Catharinam, cùm *h* ſatis ſit ipſa una conſpiratio cum dicta occiſione ſecuta, tametſi in aliis tribus criminibus mox explicandis, requiratur præterea commiſſum inter dictas perſonas adulterium.

g Sanc. 7 mat. 78. n. h C. 1. contra, impſd. qua ... venus ... qui.

1. Nota inſuper tria. Primum, conſpirationem fieri debere à prædictis ex intentione ineundi inter ſe matrimonium. Qui igitur ex alio motivo conſpirarent; puta ex odio, vel ex ſpe ſucceſſionis, &c. & poſt commiſſam occiſionem ſuperveniret voluntas contrahendi matrimonium, non enaſceretur *i* in ipſis impedimentum.

3. Rectè item Pontius *k* notat, illam intentionem ineundi inter ſe matrimonium deberè eſſe exterius explicatam: Si enim ſolùm mente retineretur, hoc impedimentum non conſurgeret, quia non adeſſet conſpiratio duorum.

i Sanch. 7. d. 78. nu. 15. Pont. l. c. 45. n. k Pont.

4. Nota

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

4. Nota ſecundò, eandem conſpirationem ſatis haberi, ſi conjux, ſive conſilio, ſive mandato, ſive alia cooperatione auxilium afferat ad mortem. Ratihabitio autem ſola ſubſequens occiſionem, ideo non ſufficit, quia Jura de Ratihabitione non loquuntur.

5. Nota Tertiò, mortem debere eſſe ſecutam, quia pœna, niſi aliud exprimatur, imponi ſemper intelligitur delicto completo. Non *a* ſufficit ergo attentatio, immò, nec vulnus, ſi id ſufficiens non fuiſſet ad afferendam mortem, ſed ea conſecuta ſit ex culpa, vel ignorantia Medicantis.

a Pont. l.c.

§. II.

Secundum Crimen.

Adulterium cum occiſione ſine mutua conſpiratione.

1. SI idem Titius vir Bertæ, etiam ſi ſit ejus vir per matrimonium tantummodo ratum, committat cum Catharina adulterium; alter autem horum adulterorum, etiam ſine conſenſu alterius, mortem paret Bertæ; & re ipſa ſequatur mors, *b* enaſcetur impedimentum dirimens matrimonium inter Titium, & Catharinam. Dictum eſt (etiam per matrimonium tantummodo ratum) quia etiam tunc eſt perfectiſſimum adulterium, ut docemus omnes. Idem dic de Berta, ſi committat adulterium cum Cajo.

b C. Significavit nob. De eo, qui duxit.

2. Nota hic quattuor. Primum, machinationem mortis Bertæ jam ſecutæ fieri debere ex intentione *c* ducendi Catharinam. Quare ſi fiat ex intentione liberius verbi gratia, vivendi, vel ducendi aliquam fœminam incertam, vel ex ſimili alia cauſa, non conſurget impedimentum. Semper tamen in foro externo præſumetur, *d* intentio ducendi hanc, quoties occiſor vult contrahere cum ea, cum qua adulterium perpetravit.

c Sanc. l.c.

d Idem l.c. nu.19.

3. Nota Secundò, eſſe quæſtionem, An hæc prava intentio debeat fuiſſe explicata ei, cum quo intenditur celebrari matrimonium? Et ajo, ita doceri à Pontio *e* ſed prorſus non acquieſco. Negativè enim reſpondendum eſt cum Averſa, *f* quia in hoc ſecundo crimine non requiritur conſpiratio duorum, ſicuti requiſita fuit in crimine præcedente.

e Pont. l.c. nu.5. afferens D. Tr. dicens eſſe ſententiam communem Doct.

f Averſa de matr. q. 18. ſec. 4. Verſ. Tertio Rurſus.

4. Nota tertiò, adulterium, ſive præcedat mortis machinationem, ſive ſequatur, ſufficiens eſſe ad conſtituendum impedimentum tum ex hoc ſecundo capite.

5. Hinc, ſi prædictus Titius mandaſſet Sicario, ut occideret dictam Bertam ex intentione ducendi Catharinam, & poſt ejuſmodi mandatum, ante mortem Bertæ, committeret adulterium cum Catharina, conſurgeret impedimentum: non verò conſurgeret, ſi cum eadem Catharina copulam habuiſſet poſt Bertæ mortem. Ita Sanchez *g* in ſimili de committente adulterium poſt propinatum venenum.

g Sanch. l. c. nu. 10.

6. Nota Quartò, nonnulla circa adulterium hoc. Primò enim non ſufficiunt oſcula, *h* vel tactus turpes, ſed requiritur copula conſummata. Secundò, requiritur adulterium formale reſpectu utriuſque, id eſt, non ſolùm prædicto Titio, ſed etiam Catharinæ debet eſſe notum, ipſum Titium eſſe uxoratum; ſi enim Catharina putet, Titium non eſſe conjugatum, copula, quam cum Titio habet, eſt adulterium in ſe, & reſpectu ipſius Titii, qui jam ſcit ſe uxoratum eſſe, ſed nòn reſpectu Catharinæ, quæ putat, ipſum Titium eſſe ſolutum. Quare tunc non orietur impedimentum. Ita plures contra *i* Pontium aſſerentem ſufficere, etiamſi malitia adulterii nota ſit uni ipſi occiſori. Tertiò, non ſufficit, tuum adulterium eſſe formaliter tale ex ſola conſcientia erronea. Hinc, ſi dicti Titius, & Catharina putent Bertam vivere, cùm tamen ſit mortua vel putent inter Titium, & Bertam eſſe verum matrimonium, cùm tamen ob aliquod impedimentum verum non ſiti, adulterium Titii cum Catharina non ſufficit ad inducendum hoc impedimentum. Ratio horum trium eſt, quia Jura in re odioſa ſunt strictè interpretanda. Ergo in caſu noſtro ſunt intelligenda, nonniſi de vero adulterio, quod omni ex parte verè, & realiter adulterium ſit.

h Sanc. l.c. Coninch. d. 31. n. 52

i Sanch. l. c. nu. 11. Aver. l.c. Ve. Octavo loquendo Coninch. d. 31. n. 61. Perez. d. 13. ſect. 2. Caſtrop. d. 4. de ſponſal. p. 12. nu. 8.

k Pont. l. 7 c. 45. nu. 5[?]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN